

ธรรมาภิบาล คืออะไร ?

ธรรมาภิบาล เป็นหลักการบริหารการปกครองที่มุ่งประโยชน์สูงสุดของประชาชน และประเทศชาติโดยยึดหลัก เหตุผล และความเป็นธรรม

ในอีกแง่มุมหนึ่ง ธรรมาภิบาลเป็นทั้งหลักการ และแนวทาง สำหรับการปฏิบัติ ให้เป็นไปตามหลักการที่กำหนด

ธรรมาภิบาล ถ้าภาครัฐไม่ยึดหลักธรรมาภิบาล จะทำให้ประเทศนั้นไม่สามารถเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้

ประชาธิปไตย เมื่อระบบคอมมิวนิสต์ล่มสลาย จึงส่งผลให้การปกครองแบบประชาธิปไตยกลายเป็น กระแสของการเมืองการปกครอง

การบริหารภาครัฐแนวใหม่ เป็นการส่งเสริม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการของรัฐ เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นความสำเร็จมากกว่าเน้นกระบวนการ ให้ความสำคัญกับคุณภาพการบริการแก่ประชาชน

ทั้ง 3 อย่างนี้ ได้นำมาสู่ต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบบริหารภาครัฐครั้งสำคัญ

องค์ประกอบของธรรมาภิบาล

สถาบันพระปกเกล้าได้กำหนดองค์ประกอบ ธรรมาภิบาลหลักๆ ไว้ 10 ประการที่เรียกว่า “ทศธรรม”

01

หลักนิติธรรม

- หลักการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ
- หน่วยงานใช้ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักความชอบด้วยกฎหมาย
- หน่วยงานยึดหลัก “ไม่มีความผิดไม่มีโทษโดยไม่กฎหมาย”
- ผู้มีอำนาจตัดสินใจในหน่วยงานมีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

02

หลักการมีส่วนร่วม

- พัฒนาศักยภาพในการมีส่วนร่วม สร้างความเข้าใจให้กับสาธารณชน
- การมีส่วนร่วมในระดับรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือ
- การมีส่วนร่วมในระดับการให้ข้อมูลประชาชน
- การมีส่วนร่วมในระดับวางแผน/ตัดสินใจ

03

หลักคุณธรรม

- การปลอดจากการทุจริต
- ความเป็นกลางขอผู้บริหาร
- การปลอดจากการทำผิดวินัย
- การปลอดจากการกระทำผิดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ

04

หลักสำนักรับพิชชอบ

- หน่วยงานมีแผนสำรอง
- หน่วยงานที่มีเป้าหมายชัดเจน
- หน่วยงานมีระบบติดตามประเมินผล
- หน่วยงานมีการจัดการกับผู้ไม่พึงพอใจ

05

หลักความคุ้มค่า

- การประหยัด
- มีศักยภาพในการแข่งขัน
- การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

06

หลักความโปร่งใส

- ด้านระบบการให้โทษ
- ด้านระบบการให้คุณ
- ด้านโครงสร้างขอระบบงาน
- ด้านการเปิดเผยขอระบบงาน

07

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

- การติดต่อสื่อสาร
- การสร้างความไว้วางใจ
- ความผูกพันรหว่างหน่วยงาน
- การพัฒนาความสามารถ
- การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
- การจัดการอย่างบูรณาการ

08

องค์กรแห่งการเรียนรู้

- การจัดการความรู้
- การใช้เครื่องมือและเทคโนโลยี
- การพัฒนาการเรียนรู้จากภายนอก
- การนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงาน
- การสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้

09

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- มีการจัดการชุดข้อมูล
- การนำเทคโนโลยีไปใช้จริง
- การมีเครือข่ายสารสนเทศ
- การมีการเชื่อมโยงเทคโนโลยี

10

การบริหารจัดการ

- การคาดคะเนความเสี่ยง
- การมีการกระจายอำนาจ
- การบริหารแบบมีส่วนร่วม
- การมีกลยุทธ์ในการบริหาร
- มีแผนงานและการทบทวนภารกิจ

องค์ประกอบธรรมาภิบาล
โดยสถาบันพระปกเกล้า

“ธรรมนูญ”

มีความสำคัญต่อการบริหารภาครัฐ

ได้ 3 มิติ ดังนี้

นิติภาครัฐ

- ช่วยให้ผู้กลางในภาครัฐให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพในการบริหารอย่างจริงจัง
- ช่วยให้ผู้กลางภาครัฐมีความตระหนักถึงความสำคัญและรับผิดชอบต่อประชาชนและองค์กร
- ช่วยให้ผู้กลางภาครัฐยึดกฎหมายเป็นหลัก
- ช่วยให้ผู้กลางตระหนักถึงความสำคัญขอคุณธรรมจริยธรรมในฐานะเป็นผู้ให้บริการประชาชน
- ทำให้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารภาครัฐ

องค์กร
ของเรา

นิติภาคประชาชน

- ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของภาครัฐได้มากขึ้น
- ทำให้ประชาชนมีความตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ขอพลเมืองได้มากขึ้น
- ทำให้ประชาชนได้รับการบริการที่รวดเร็วมากขึ้น
- ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขอระบบบริหารภาครัฐ โดยเฉพาะประเด็นการคอร์รัปชัน

นิติภาคเอกชน

- ทำให้การบริหารกิจการธุรกิจได้รับความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น
- ทำให้ต้นทุนทางธุรกิจเป็นไปตามต้นทุนที่แท้จริงเนื่องจากภาครัฐมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน
- ทำให้ประเทศชาติสามารถแข่งขันทางธุรกิจ ในเวทีการค้าโลกได้อย่างไม่เสียเปรียบ

สถาบันพระปกเกล้า

มารู้จักกับ

“ ธรรมชาติ ”

ตอนที่ 4

การสร้าง “ธรรมชาติ” ในต่างประเทศ

ปัจจัยที่ทำให้ประเทศเกาหลีใต้
มีการคอร์รัปชันน้อย

- มีนโยบายในการต่อต้านการคอร์รัปชันที่เรียกว่า “OPEN”
- มีขบวนการทาสีขาวที่เรียกว่า “PSPD” ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนมีความตระหนักในการไม่เลือกนักการเมืองที่มีความสัมพันธ์กับการคอร์รัปชัน
- มีการให้ความสำคัญกับการกล่อมเกล้าเพื่อการต่อต้านการคอร์รัปชัน โดยปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์ให้แก่บุคลากรภาครัฐ เด็กและเยาวชน

เขตบริหารพิเศษฮ่องกง
มีมาตรการทางกฎหมายในการส่งเสริม
ธรรมชาติในการปราบปราม
การคอร์รัปชัน ได้แก่

- กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการให้สินบน
- กฎหมายการทุจริตในการเลือกตั้ง
- กฎหมายจัดตั้งคณะกรรมการอิสระต่อต้านการคอร์รัปชัน

ปัจจัยที่ทำให้ประเทศสิงคโปร์มีการคอร์รัปชัน
น้อยที่สุดในเอเชีย คือ

- มีนายลี กวนยูเป็นผู้นำที่เสียสละยึดประโยชน์ประเทศชาติให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรคนให้มีคุณภาพ
- มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง
- มีการให้ค่าตอบแทนกับบุคลากรของรัฐที่สูงใกล้เคียงกับภาคธุรกิจเอกชน
- มีองค์กรที่ทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการทุจริต

อะไร? ที่ทำให้ประเทศเดนมาร์กได้รับการจัดอันดับ
เป็นประเทศที่มีการคอร์รัปชันน้อยที่สุดในโลก

- มีรัฐบาลที่ประชาชนเชื่อถือได้
- มีการปลูกฝังเรื่องศีลธรรม ตั้งแต่เด็ก
- การดำเนินการต่างๆของรัฐบาลสามารถตรวจสอบได้
- ประชาชนถูกสอนให้ปฏิบัติกับผู้อื่นอย่างเท่าเทียม
- ประชาชนถูกสอนให้รู้จักตั้งคำถามต่อรัฐบาล
- ประเทศมีความก้าวหน้าและมั่นคงทางเศรษฐกิจ

“แนวทางการบริหาร

กิจการบ้านเมืองที่ดี”

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้วางแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือ “ธรรมาภิบาล” ไว้ให้หน่วยงานของรัฐ “ต้องยึดถือปฏิบัติ”

